Esperanto-Kinderboek van het jaar 2003:

Tweemaandelijks tijdschrift over alternatieve communicatie en Esperanto

HORIZON.TAAL

35ste jaargang 2004/5 (209)
september - oktober

HORIZONTAAL

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w., 33ste jaargang.

Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.

Redactie en administratie:

Vlaamse Esperantobond v.z.w.
Frankrijklei 140
2000 Antwerpen
tel.: 03 234 34 00
fax: 03 233 54 33
E-post: horizon.taal@skynet.be
Webstek: http://www.esperanto.be/fel/nl.

Abonnementen: 20,00 EUR

Rekeningen:

t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen: KBC 402-5510531-55
of Fortis 001-2376527-06;

Redactie:

Lode Van de Velde, Dafydd ap Fergus

Medewerkers:

Paul Peeraerts, Roland Rotsaert, Jean Pierre VandenDaele, Emiel Van Damme, Agnes Geelen, Cor Willems, e.a.

Verantwoordelijke uitgever:

Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Advertentietarieven: (alle prijzen zijn in euro)

	1-malig	3-malig*	6-malig*
formaat 1/1:	250	625	1000
formaat 1/2:	150	375	600
formaat 1/3:	110	275	440
formaat 1/4:	80	200	320
formaat 1/6:	55	140	220
formaat 1/12:	30	75	120

* Inlassing van 3x dezelfde advertentie
van een door u drukklaar geleverd exemplaar.

Op deze tarieven geldt het bijkomend BTW-tarief van 21%.

Kleurtoeslag bedraagt 125 euro per kleur en per inlassing.

REDACTIONEEL

Als iemand een miljoentje Belgische franken of een 25.000 Eurootjes teveel heeft – we doen daarover niet moeilijk – dan mag je dat gerust aan de Vlaamse Esperantobond schenken. Het liefst van al jaarlijks, want dat is zo ongeveer het bedrag dat we tot dit jaar als subsidie van Volksontwikkeling kregen voor onze activiteiten.

De Esperantobeweging in Vlaanderen bestaat reeds meer dan honderd jaar en heeft dan ook al twee wereldoorlogen overleefd. Dan zal deze crisis er ook nog wel bij kunnen. Erin geloven en blijven doorzetten is het belangrijkste. Hier en daar zal bezuinigd moeten worden, nieuwe ideeën en initiatieven zullen van vitaal belangrijk zijn.

Maar het belangrijkste van al zijn de vrijwilligers. Zonder hun jarenlange, belangeloze inzet had 'Esperanto' niet meer dan een woord geweest dat men in sommige stoffige – iets dikkere – encyclopedies zou kunnen terugvinden.

Dankzij hen vinden er wekelijks – in tegenstelling tot sommige andere verenigingen gratis! – activiteiten en cursussen plaats in de afdelingen van de VEB, worden er tijdschriften en boeken uitgegeven, doen we mee aan allerlei evenementen, komen we af en toe in de pers en op televisie, enzovoort.

Nieuwe vrijwilligers zijn nu meer dan ooit welkom. Iedereen kan op zijn of haar manier wel een steentje bijdragen tot een dynamische, actieve beweging. Iedereen kan vanuit zijn of haar kennis, ervaring of interesses iets betekenen voor de beweging. Het volstaat een clubverantwoordelijke of iemand van het bestuur aan te spreken.

Zo kunnen de gewone activiteiten gratis blijven, de speciale activiteiten kostendekkend, en kunnen we bewijzen dat Esperanto lééft en zal blijven leven, met of zonder erkenning als Beweging of subsidies.

Lode
horizon.taal@skynet.be

INHOUD

Hier volgt een overzicht van hoe en wanneer je naar radio-uitzendingen in het Esperanto kunt luisteren, dit zowel via het Internet, als per satelliet en met een wereldontvanger.

Omdat het aanbod op internet het grootste is, en de populariteit van internet blijft groeien, beginnen we met een aantal weblinks, van waaruit je kan luisteren:

INTERNET:

Op internet (via computer of een speciaal radiotoestel) is het mogelijk om meer dan 3000 radiozenders te ontvangen en ben je niet altijd gebonden aan de uitzendtijden van het radiostation. Actualisering gebeurt dagelijks, wekelijks of je luistert zelfs rechtstreeks. (N.v.d. r.: Helaas wordt er nog vaak van internet-adres veranderd. Bij de opmaak van deze Horizontaal moesten reeds een aantal internet-adressen aangepast worden. Gebruik dus een zoekrobot wanneer je een bepaalde radio niet terugvindt.) (Let op: "http://" wordt niet telkens herhaald)

Archief van verschillende, actuele uitzendingen, mogelijk de beste beginplek:
radioarkivo.org

3ZZZ (Australisch)
www.3zzz.com.au/

Ĉina Radio Internacia: dagelijks
http://es.chinabroadcast.cn

Radio Agentejo Mondo (Brits)
aede.org.br/radio/

RAI Int.: wekelijks op zaterdag;
www.international.rai.it/radio/multilingue

Radio Polonia: dagelijks
www.wrn.org/ondemand/poland.html
+ uitgezochte programma's via:
http://retradio.dr.ag

Radio Vatikaan: rechtstreeks op zon- en feestdagen 21.20 – 21.29u
www.radiovaticana.org/esperanto/proesperanto.htm

Radio Havano: wekelijks op zondag; winter: 16u, zomer 17u.
http://www.radiohc.cu
http://www.radiohc.cu/heroes/heroesesperanto.htm

Estona Radio 1: wekelijks vanaf dinsdag
www.er.ee/tallinn/frames/taudio-i.html

Radio Verda (Kanado): archief:
www.xonus.com/radioverda

Esperantoradio interreta: wekelijks:
esperanto-radio.net

Slovakije:
www.home.sk/www/esperanto/radio.htm
Radio Esperanto Västerås: wekelijks vanaf zondag (behalve juli-aug.),
www.quicknet.se/home/q-111060/radioe.htm
Radio Esperanto (doorlopend 24 op 24 uur)
www.radio-esperanto.com

RADIO – MIDDENGOLF

De tijd dat radio uitsluitend via AM uitzond is al lang achter de rug. Vandaag zijn er vele mogelijkheden om radio te beluisteren, ook in het Esperanto. Dit overzicht moet het mogelijk maken een keuze te maken.

Analoog = 1 zender op 1 frequentie. Digitaal = verschillende zenders op 1 frequentie.

AM (amplitudemodulatie) bestaande uit:
LG (lange golf) 153 - 297 kHz waarop een 7-tal zenders, vb. BBC4 op 198 kHz.
MG (middengolf) 531 - 1620 kHz waarop overdag een 10-tal zenders en 's avonds een 80-tal zenders, vb. VRT Radio1 927 kHz, 747 Live 747 kHz.

ESPERANTO:
Radio Vatikaan: zon-en feestdagen 2120-2129u 1530 kHz, woe-do 2120-2129u 1611kHz

RADIO – KORTE GOLF

KG (korte golf) onderverdeeld in 9 omroepbanden: 49, 41, 31, 25, 21, 19, 16, 13 en 11 meter respectievelijk 5900-6200, 7100-7350, 9500-9900, 11700-12050, 13600-13800, 15100-15600, 17550-17900, 21450-21850 en 25600-26100 kHz. Per omroepband zijn er gemiddeld een 50-tal zenders te ontvangen. Vb. Radio Vlaanderen Internationaal: 9925 kHz, Radio Nederland Wereldomroep 5955 kHz.

ESPERANTO:
Radio Vatikaan: zon-en feestdagen 2120-2129u 5890 kHz, woe-do 2120-2129u 7250 en 9645 kHz.
Radio Polonia: dag. 1700-1725u 7270 kHz en 2000-2025u 7285 kHz.
RAI Int.: zaterdag winter 21-2120u en zomer 2000-2025u 9600 kHz.
Ĉina Radio Int.: dag. winter 2030-2127u 7265 kHz en zomer 2130-2227u 9880, 11810 kHz.

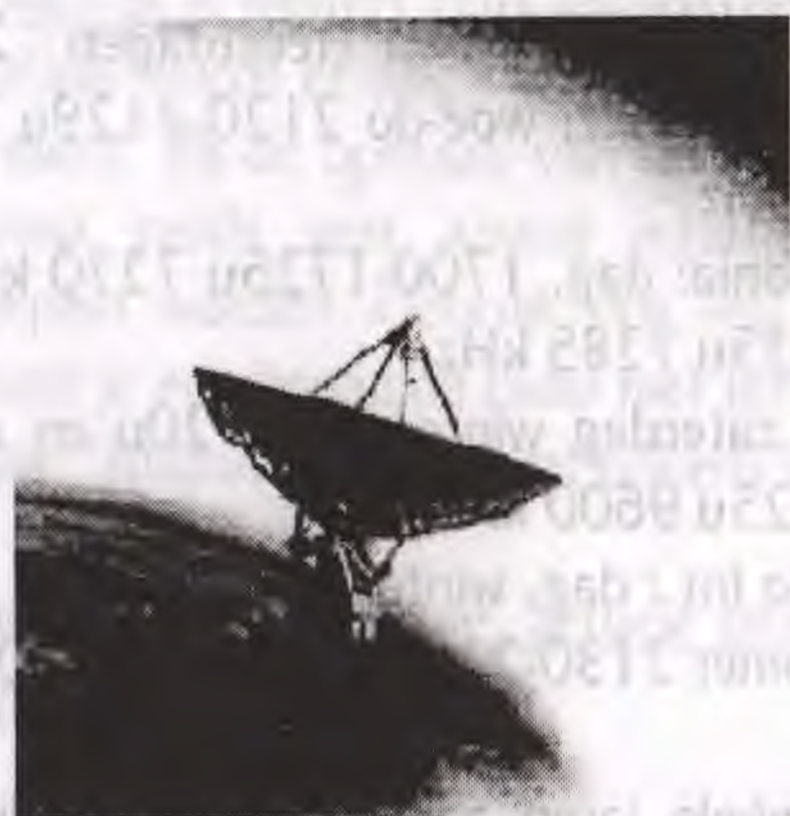
Binnen enkele jaren zal ook via AM digitaal worden uitgezonden.

RADIO – FM

FM (frequentiemodulatie) 87,5-108 MHz met nationale, regionale en lokale (commerciële) zenders. Diegenen die aan de grens wonen, kunnen ook buitenlandse zenders ontvangen.

ESPERANTO:
In België en Nederland zijn er geen Esperantoprogramma's via FM te ontvangen.

Kostprijs: vanaf 20 euro (voor MG, FM), vanaf 30 euro (voor LG, MG, KG en FM) en met digitale frequentieaanduiding vanaf 50 euro.

SATELLIET

DAB (digitale audio-uitzendingen).
Digitale radio via 1 landelijke frequentie waarop verschillende nationale zenders uitzenden. Kostprijs: vanaf 200 euro.

Satelliet Hot Bird op 13° oost
Analoog: nog een paar TV-zenders zenden analoog uit via Hot Bird (de meeste analoge TV-zenders bevinden zich op de ASTRA-satelliet op 19,2° oost) met bijkomende geluidsignalen voor radiozenders.

ESPERANTO:
Radio Polonia: dag. 1030-1059 (herhaling van vorige dag) en 2100-2129u 11470 MHz, horizontale polarisatie, audiosignaal op 7,38 MHz.
RAI Int. zaterdag winter 2100-2120 en zomer 2200-2220u 11449 MHz, vertikale polarisatie, audiosignaal op 7,56 MHz.

Kostprijs voor schotel met ontvanger: vanaf 50 euro.

Digitaal: de meeste TV-zenders met bijkomende geluidskanalen voor radio zenden echter digitaal uit. Via 1 frequentie is het mogelijk verschillende radio- en TV-zenders te ontvangen. Voor Hot Bird is dat zo'n 400-tal radio- en TV-zenders in verschillende talen.

ESPERANTO:
Radio Vatikaan: zon- en feestdagen: 11804 MHz, vertikale polarisatie, pakketidentificatie = PID: 660.
RAI Int. zaterdag winter 2100-2120 en zomer 2200-2220u 11464 MHz, vertikale polarisatie, pakketidentificatie = PID: 660.

Kostprijs voor schotel met ontvanger: vanaf 100 euro, voor een digitale satellietradio: vanaf 150 euro.

JPVDD

Overzichtstabel: (opm: alle zijn ook via internet te beluisteren)

Zender	AM		Satelliet	
	MG	KG	analoog	digitaal
Vatikaan	X	X		X
Polonia		X	X	
RAI Int.		X	X	X
ĈRI		X		
Kostprijs: (in Euro)	20	30	50	100

In het vorig nummer werd vermeld dat we om de 2 maanden een nieuwe kampanje zouden beginnen. De MONATO-kampanje is echter te belangrijk om al aan een volgende te beginnen. Bovendien blijkt dat veel mensen pas na een derde stimulans in actie treden.

Daarom heeft het FEL-kernbestuur gesuggereerd om dit jaar de aandacht vooral te richten op Monato. Een verdubbeling van het aantal Monato-abonnees brengt immers meer op dan de subsidies die we niet gehaald hebben.

Samen met een marketing directeur – die tevens Esperantist is – zijn we nu volop bezig te onderzoeken of zo een verdubbeling überhaupt haalbaar is, welke investering dat met zich zou brengen, enzovoort. Het onderzoekend werk is nog niet af, maar we hebben toch al een aantal interessante parameters.

De meest interessante parameter is dat een Monato-abonnement een gemiddelde "levensduur" heeft van 5,3 jaar. Met andere woorden, als iemand van jullie vandaag een abonnee aanwerft, dan plukken we daar gemiddeld 5,3 jaar de vruchten van. Dit staat in schril contrast met bijvoorbeeld het verkopen van een boek, dat natuurlijk ook noodzakelijk is, maar alleen korte-termijnwinst geeft.

Ieder extra-abonnement op Monato brengt 30 euro op. Wie een abonnee aanwerft, "schenkt" dus aan FEL wellicht 159 euro (30 x 5,3).

Hoe kunnen we nu abonnees gaan werven? Het zou natuurlijk mooi zijn als ieder van jullie een abonnee aanbrengt, maar dan zijn we er nog niet. We moeten er een 1000-tal hebben om dit jaar 30000 euro meer inkomsten te hebben (en dan automatisch - statistisch - ook 30000 in de volgende 4,3 jaren). Zulke aantallen kunnen alleen maar met gecoördineerde acties, bijv. een mailing aan alle UEA-leden (die nu geen abonnee van Monato zijn), aan allen die op het congres in Peking waren en nog geen abonnee zijn, enz.

Daarom doen we een oproep aan iedereen om 2 dingen te doen:

1) Esperantisten die je kent overtuigen om Monato-abonnee te worden (je kunt gratis bij FEL mooie wervingsfolders krijgen). Je kan abonnementen ook cadeau geven (gratis overnachten bij een esperantist? Waarom geen Monato-abonnement cadeau doen in plaats van bonbons of een fles wijn ...)

2) Adressen verzamelen. Gooi dus je kongreslibroj van de bijeenkomsten waar je komt niet weg, maar bezorg (een kopie van) het adresgedeelte achteraf aan FEL, zodat wij die mensen kunnen aanschrijven die nog geen abonnee zijn.

Hartelijk dank aan ieder!

Paul Peeraerts,
directeur Esperanto-centrum

++++++++++++++++++++++++

++++++++++++++++++++++++

ANTWERPEN

Officiële avondcursus

Niveau: beginners en gevorderden
Locatie: Stedelijk Centrum voor Volwassenenonderwijs
Quellinstraat 31, 2000 Antwerpen
Tijdstip: Dinsdag en donderdag 18.30 –21.00
Datums: 7 september tot einde mei 2005
Prijs: 100 euro (werklozen – gepensioneerden 10 euro)

Elcker-Ik

Info-moment: Vrijdag 26 november 2004 van 10-12u.
Bijdrage: 5 Euro
Plaats: Breughelstraat 31-33, 2018 Antwerpen

Niveau: beginners
Locatie: Elcker-Ik, Breughelstraat 31-33, 2018 Antw.
Tijdstip: 10 vrijdagvoormiddagen van 10u tot 12u
Datums: 26 november+3, 10, 17, 24 december 2004
14, 21, 28 januari + 4, 11 februari 2005
Prijs 50 Euro
Docent: Jacques Schram
Info: http://www.elcker-ik.be
Je kan telefonisch inschrijven (03-218.65.60) of ter plaatse aan het Elcker-ik onthaal

Conversatie en taalanalyse

Niveau: Conversatie-cursus en taalanalyse
Tijdstip: wordt onderling afgesproken
Info: Iwona Kocieba, 03/440.35.58

GENT

– Bij voldoende belangstelling –

Niveau: basiscursus
Tijdstip: 19 tot 21 uur
Datums: vanaf begin oktober
Info: La Progreso, Peter Benoitlaan 117,
9050 Gentbrugge, Tel+fax: 09 230.16.77

Niveau: Conversatie
Tijdstip: wordt onderling afgesproken
Info: La Progreso, Peter Benoitlaan 117,
9050 Gentbrugge, Tel+fax: 09 230.16.77

LEUVEN

Niveau: Beginnerscursussen
Tijdstip: 11 dinsdagen van 19:30 tot 22:00 uur
Datums: 5 oktober tot 14 december 2004
Locatie: Eerste les: Cultureel Centrum Romaanse Poort, Brusselsestraat 63
Volgende lessen: Leuven of Winksele
(af te spreken met de deelnemers)
Prijs: Eerste les gratis, daarna 50 Euro (cursusmateriaal inbegrepen). Meerdere personen wonend op één adres: 100 EUR
Samen met Spoedcursus: 87,5 EUR
(één adres: 175 EUR)

Niveau: Spoedcursus voor beginners
Tijdstip: Zaterdag 16 en zondag 17 oktober 2004, van 9:00 tot 17:00 uur (Andere data zijn mogelijk, mits genoeg inschrijvingen.)
Locatie: Winksele
Prijs: 50 EUR (middagmaal en cursusmateriaal inbegrepen) Meerdere personen wonend op één adres: 100 EUR Samen met Avondcursus:
87,5 EUR (één adres: 175 EUR)
Opmerking:
Vooraf inschrijven verplicht: overschrijven op 734-3331944-03 van Esperanto 3000 Leuven, met vermelding van 'spoedcursus oktober' en je naam.

Niveau: Vervolgcursus (enkel voor leden)
Datums: 22 september tot juni, elke vierde woensdag van de maand, 20 – 22 uur.
Locatie: Cultureel Centrum Romaanse Poort, Brusselsestraat 63, 3000 Leuven

PEER

Niveau: Beginnerscursus Esperanto
Locatie : Poorthuis, Zuidervest 2A, Peer
Tijdstip: donderdag van 20 – 22 u. (behalve de eerste donderdag van de maand), van
Datums: oktober 2004 tot en met juni 2005
Prijs: 50 EURO
Info bij lesgevers:
Henri Schutters, Panhovenstraat 10, Peer, henri.schutters@skynet.be of 011/635592
Jan Doumen pieter.doumen@tijd.be, 011/732047
webstek: http://go.to/nolimes

OOSTENDE

Niveau: beginners (1e jaar)
Info-avond: maandag 13 september van 19u-21u
Locatie: het lokaal van La Konko, Vercamersschool, Northlaan 14
Proeflessen: Woensdag 15 september 17-19u
Vrijdag 17 september 10-12u
Maandag 20 september 17-19u
Locatie: In de Bibliotheek van Oostende, in het kader van de Grote Leerweek

Op maandag 27 september om 19u zal dan de definitieve dag en uur bepaald worden voor de cursussen 1e jaar in samenspraak met de kandidaten.

Niveau: 2e jaar
Tijdstip: woensdag van 15-17 uur
Data: vanaf woensdag 22 september
Locatie: het lokaal van La Konko, Vercamersschool, Northlaan 14
Docent: Raymond Wylleman

Niveau: Conversatie
Tijdstip: elke 2de en 4de maandag van 19-21 uur
Opmerking: ook voordrachten en andere activiteiten zullen meestal op deze avonden gebeuren

Prijs voor de cursussen is 25 Euro (jongeren tot 18 jaar krijgen grote korting) Daarbij komt : 10 Euro als lid van La Konko of 20,00 Euro als lid van de Vlaamse Esperantobond

Info : Else Huisseune: la.konko@tijd.com
059 /433058 of 0473 528418
(niet bereikbaar tot 1 september)
Raymond Wylleman: 059 502708
Marc Cuffez: marc.cuffez@pandora.be
059 561118 (8-17u) of 0486 362365

TIENEN

Officiële basiscursus spreekvaardigheid

Niveau: basiscursus
Die wordt gepresenteerd volgens de CSEH-methode.Dit wil zeggen, dat er vanaf de eerste les volledig in het Esperanto onderwezen wordt.
Locatie: De Nobel, Alexianenweg 2, 3300 Tienen
Tijdstip: dinsdagavond van 19u tot 21u. (tijdens het schooljaar)
Prijs: 65 Euro. Begrepen in deze som zijn: het cursusmateriaal, lidmaatschap voor één jaar en het ledentijdschrift.

TURNHOUT

Niveau: Cursus voor gevorderden
Tijdstip: dinsdag van 9.00 tot 11.00 u
Datums:vanaf 14 september 2004 tot 14 juni 2005
Locatie: Kongoplein (lokaal 17) te Turnhout,
Prijs: 30 Euro
Docent: Maria Dom
Inschrijvingen vanaf 23 augustus in De Warande te Turnhout (Educabalie) of per e.mail: reserveren@warande.be.

(ZELF)STUDIEMATERIAAL:

Uitgebreide Basiscursus
Esperanto
Ontdek de vele mogelijkheden van de INTERNATIONALE TAAL
NL

LINKS: De Esperanto-CD-rom die een uitgebreide basiscursus bevat, met mogelijkheid tot **gratis cursusbegeleiding** via Internet.

Extra's op de CD-rom zijn o.a.:
vervolgcursus, veeltalig woordenboek, woorden-trainer, muziek volledige MP3's, tekstverwerker, literatuurwerken in PDF-vorm
Prijs: 14.96 Euro + verzending

RECHTS: Boek+ cassette: Esperanto-Programita
Leerboek met cassette voor de uitspraak
Prijs: 25 Euro + verzending

Info: Te verkrijgen bij de Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, Tel: 03/234.34.00

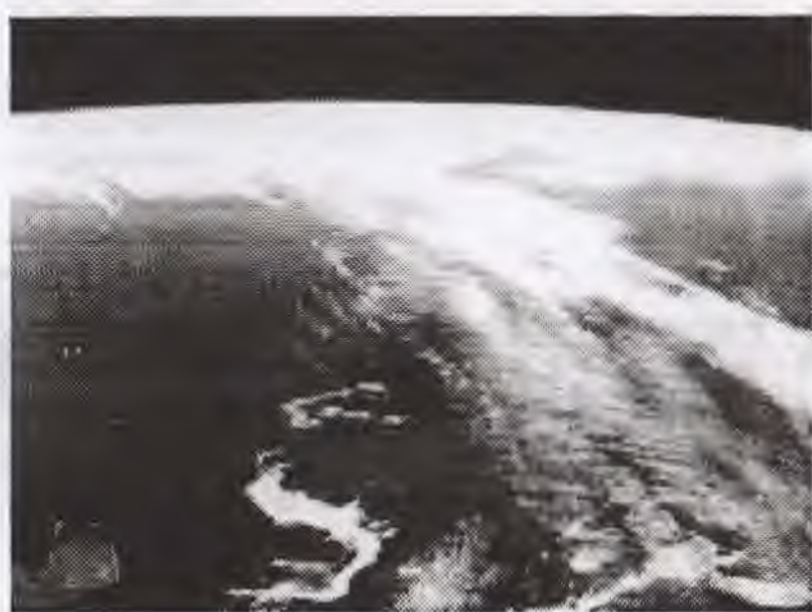
Esperanto programita
Taalcursus voor zelfstudie met cassette

Hermann Behrmann

Op zondag 18 april was er (vanaf 21.10u) op het tweede net van de Vlaamse televisie een interessante uitzending van een wetenschappelijk programma, dat gewijd was aan het weinig gekende verschijnsel, dat de straalstroom is, en de bijdrage van twee Vlaamse wetenschappers aan de bestudering en toepassing van deze meteologische eigenaardigheid in ballonluchtvaarten. Wat in dit programma opviel was de verwijzing naar de eerste publicatie over straalstromen, die geschreven werd door een Japanse meteoloog, Wasaburo Oishi (1874-1950), en die opgesteld was in het Esperanto. Beelden van deze Esperanto-tekst werden duidelijk getoond, maar er werd geen nader commentaar over gegeven.

Onishi's publicatie dateerde reeds uit 1926, maar er was toen weinig aandacht aan besteed. Slechts in de Tweede Wereldoorlog zag het Japanse leger er enig nut in, namelijk om balonnen met bommen over de Stille Oceaan te sturen, richting VSA, doch zonder veel succes. Pas sinds een tiental jaren komt er grote belangstelling voor, dit wegens o.a. de ballonreis van Steve Fosset rond de wereld in 2002, maar ook wegens sommige onverklaarbare klimaatstoringen, bv. de niet voorziene tornado in Zuid-Engeland in de zomer van 1987. De door Onishi in 1926 gepubliceerde Esperanto-tekst is plots in de belangstelling gekomen in meerdere wetenschappelijke middens.

observatie van een jetstream bij Kanada, vanuit een ruimtetuig

Wat de straalstroom (*jet-stream* in het Engels) eigenlijk is, begrijpt men misschien best dankzij een vermelding in een encyclopedie (Summa, deel 18, 1978): "lintvormige baan van hoge windsnelheid die op bepaalde breedten in de lagere stratosfeer te vinden is". Men onderscheidt polaire en subtropische straalstromen. Het verschijnsel is een onderdeel van de aërologie, die ook in België bestudeerd wordt, o.a. in het Meteologisch Instituut in Ukkel door dr. Trullemans en zijn assistent, die beiden indertijd de ballonvaarder Steve Fosset hebben geholpen in zijn snelheidsvaart rond de wereld.

Wat de ontdekker van het verschijnsel betreft, vindt men gegevens in de (in 1933 gepubliceerde, en in 1979 gekopieerde) "Enciklopedio de Esperanto", op p. 422: "Oishi (ooiŝi) Wasaburo, japano, meteorologo, dir. de Aerologia Observatorio de Tateno. Ĉefdir. de JEI. Nask. 15 marto 1874 en Tosy, Sagaken. E-isto de 1910. Komitatano de ISAE. Eldonis dikan, grandformatan (30x22 cm.), nur E-an Raporton de la A.O. de T., No 1 (1931), entute 1246 paĝojn. Kuraĝa E-pioniro sur scienca kampo."

Het fenomeen van de straalstroom is een interessant gegeven, dat tot voorbeeld kan dienen voor ook andere fenomenen: een vaststelling door een enkele persoon, - een publicatie, die maar een beperkt aantal mensen bereikt, - weinig of geen aandacht voor de mogelijkheden die er uit kunnen voortkomen, - zelfs geen aandacht als er bepaalde vruchten worden afgeworpen, - en dan, zovele jaren later, plots de vaststelling dat dit enorme mogelijkheden biedt voor de meteologie en voor toepassingen. Er zijn nog zo van die zaken - nietwaar?

WDS

Leg dit niet opzij !

Je kan een belangrijke bijdrage leveren aan een onderzoek georganiseerd door de werkgroep HIQ-SE van Mensa België.

Vanaf deze maand laat Mensa België haar maandblad bij de Vlaamse Esperanto-Bond drukken. Door massaal aan dit onderzoek deel te nemen kunnen we hiervoor onze erkentelijkheid uiten.

Als voldoende antwoorden toekomen, worden de resultaten van het onderzoek ook aan Horizontaal ter beschikking gesteld.

Je bijdrage is volkomen anoniem.

Mensa

Mensa is een internationale vereniging met als enig criterium voor lidmaatschap een score in of boven het 98ste percentiel bij een gestandaardiseerde en onder begeleiding afgenomen IQ-test.

Mensa stelt drie doelstellingen voorop: het identificeren en het steunen van intelligentie ten gunste van de mensheid, het steunen van onderzoek naar de aard, de kenmerken en het gebruik van intelligentie, en haar leden de mogelijkheid bieden tot stimulerende sociale contacten.

Informatie over Mensa en Mensa België vind je op http://www.mensa.be/.

HIQ-SE

Het doel van de werkgroep HIQ-SE (Hoog IQ, Secundaire Effecten) is bepaald door zijn naam: **al wat de neveneffecten van een hoog IQ aangaat**.

HIQ-SE is een forum waar men individuele ideeën en eigen ervaringen in verband met zijn hoog IQ kan uitwisselen. Men zoekt er naar zijn eigen persoon en zijn wezen, men herkent er zich en men ontdekt dat men niet alleen in de wereld is. Deze uitwisselingen hebben in eerste instantie de vorm van praatgroepen verspreid over het land.

Wie minder nood heeft aan diepgaande en persoonlijke gesprekken vindt zijn plaats in open bijeenkomsten, waar het ook kan gaan over ander HIQ-gebieden dan het eigen leven, zoals kinderen, literatuur en andere.

Ook kan men elkaar ontmoeten op een elektronisch forum waar de betrokken onderwerpen schriftelijk behandeld worden.

HIQ-SE voert diverse acties in verband met de neveneffecten van een hoog IQ: artikels in de pers, conferenties, presentaties, onderzoeken, enquêtes en andere.

Dit onderzoek

Het is in het kader van dit laatste element dat we deze enquête ook aan de lezers van Horizontaal voorleggen. We wensen de resultaten bekomen van enkele honderden leden van Mensa te vergelijken met die van enkele honderden niet-leden.

Je vindt deze tekst en de enquête hier in het Nederlands en in Esperanto. Beide zijn gelijk, je hoeft slechts één van beide talen te lezen.

Deze enquête omvat 55 mogelijke ervaringen.

Men vraagt je aan te geven of je die ervaring ooit meegemaakt hebt en, indien ja, in welke levensfase: jeugd en/of volwassenheid
Denk niet te lang, je eerste idee is het beste.

Het invullen neemt zo'n 20 minuten in beslag.
Iedere, ook jou, bijdrage telt!

Na het invullen vragen we je ons de enquête op het blad hiernaast toe te sturen in een gesloten omslag. Je hoeft geen naam en adres van de afzender te vermelden. Ook als je dat wel doet, halen we het formulier uit de omslag en gaat die laatste direct in de papiermand. Je antwoorden zijn volledig anoniem. We publiceren geen individuele resultaten.

Het blad met deze inleiding mag je bijhouden, het blad met de enquête stuur je aan:

Mensa België - HIQ-SE
p/a Rulenslaan 10, BE 3020 Winksele

Hartelijk dank voor je belangrijke bijdrage!

Ne formetu ĉi tion !

Vi povos fari gravan kontribuon al esploro organizita de la laborgrupo HIQ-SE de Mensa Belgio.

Ekde ĉi monato Mensa Belgio presigas sian monatan revuon ĉe la Flandra Esperanto-Ligo. Amase partoprenante en ĉi tiu esploro ni povas por tio esprimi nian dankon.

Se sufiĉe da respondoj alvenas, la rezultatoj de la esploro estos ankaŭ disponigitaj al Horizontaal.

Via kontribuo estas tute anonima.

Mensa

Mensa estas internacia asocio kun kiel sola kriterio por membreco inteligenteca kvociento inter la 98% plej altaj en normigita kaj sub gvido farata testo.

Mensa difinas tri celojn: la identigado kaj subtenado de inteligenteco favore al la homaro, la subtenado de esploroj al la naturo, la ecoj kaj la uzado de inteligenteco, kaj ebligi al siaj membroj stimulajn sociajn kontaktojn.

Informoj pri Mensa kaj specife Mensa België troveblas en http://www.mensa.be/.

HIQ-SE

La celo de la laborgrupo HIQ-SE (Alta I.K., Flankaj Aspektoj) estas difinita de sia nomo: **ĉio kio rilatas al la flankaj efikoj de alta inteligenteckvociento** (I.K.).

HIQ-SE estas forumo kie oni povas interŝanĝi individuajn ideojn kaj spertojn el la propra vivo en rilato kun sia alta I.K. Oni tie serĉas pri sia propra personeco kaj estaĵo, oni rekonas sin tie kaj on imalkovras ke oni ne estas sola en ĉi tiu mondo. Tiuj ĉi interŝanĝoj unuavice havas la formon de parolgrupoj troveblaj tra la tuta lando.

Kiu malpli bezonas profundaĵn kaj personajn konversaciojn, tiu trovos sian lokon en malfermitaj kunsidoj, kie povas temi ankaŭ pri aliaj flankoj de alta I.K. ol la spertoj en la propra vivo, kiel infanoj, literaturo kaj aliaj.

Krome la membroj povas renkonti unu la alian en elektronika forumo kie la koncernaj temoj estas pritraktataj skribe.

HIQ-SE faras diversajn aktivecojn kiuj rilatas al la flankaj aspektoj de alta I.K.: artikoloj en la gazetaro, konferencoj, prezentoj, esploroj enketoj kaj aliaj.

Tiu ĉi esploro

Estas en la kadro de tiu ĉi lasta elemento ke ni proponas ĉi tiun enketon ankaŭ al la legantoj de Horizontaal. Ni deziras kompari la rezultatojn akiritajn de kelkaj centoj da membroj de Mensa kun tiuj de kelkaj centoj da nemembroj.

Vi trovas tiun ĉi tekston kaj la enketilon ĉi tie en la nederlanda kaj en Esperanto. Ambaŭ version estas egalaj, vi devas legi nur unu el ambaŭ lingvoj.

Tiu ĉi enketo entenas 55 eblajn spertojn.

Oni petas al vi indiki ĉu vi iam travivis tiun sperton kaj, se jes, en kiu stadio de la vivo: juneco kaj/aŭ plenkreskeco.
Ne tro longe pensu, via unua ideo plej bonas.

Por la plenigado vi bezonos ĉ. 20 minutojn.
Ĉiu, ankaŭ via, kontribuo gravas.

Post la plenigado ni petas vin sendi la enketilon sur la apuda folio al ni en fermita koverto. Vi ne devas indiki nomon aŭ adreson de la sendinto. Ankaŭ se vi jes faros tion, ni forprenos la formularon el la koverto kiu mem iros tuj en la paperkorbon. Viaj respondoj estas tute anonimaj. Ni ne publikigos individuajn rezultatojn.

Vi povos gardi la folion kun ĉi tiu enkonduko, la folion kun la enketo vi sendu al:

Mensa Belgio - HIQ-SE
ĉe: Rulenslaan 10, BE 3020 Winksele

Koran dankon pro via grava kontribuo!

Jen la unua epizodo el artikolserio, kiu ilustras la malfacilecojn kiujn oni renkontas dum la farado de vortaro...

Ĝis antaŭ kelkaj tagoj mi ne konis lin, sed subite mia inteligenta kono vastiĝis. Mi renkontis lin, sed nur supraĵe konatiĝis, ekskursante en nederlanda-germana vortaro. Mi estis nome antaŭ la problemo 'kiel traduki la nederlandan vorton 'uitsmijter' ?'. Traduki en esperanton, kompreneble. Sed unue necesas kompreni la vorton, aŭ minimume kontroli kion la dika van Dale pri ĝi rakontas. Nu, van Dale konas kvin signifojn por tiu vorto, el kiuj tri almenaŭ estas tre kutimaj. Unue, kompreneble, la faktan signifon: iu, kiu elĵetas ĝenajn homojn el dancejo, kaj aliaj tiaj lokoj. Due, la 'bukedon' de kabaredo aŭ simila evento, la lastan efektoplenan prezenton kaj trie la signifon kiu al mi kaŭzas tradukproblemojn: nome la pantranĉaĵo(j)n kun viando aŭ fromaĝo kun supre unu aŭ du okulumantaj frititaj ovoj. Mi metis la 'j' inter krampojn, ĉar laŭ mia dika amiko temas pri du pantranĉaĵoj, dum mi ĉiam pensis ke estis nur unu panpeco, sed... nia dika ankaŭ konas la 'halve uitsmijter'... kiun ĝi ne plie difinas, sed pri kiu mi supozas ke en tiu kazo temas pri unu pantavolo. Mia amiko nenion diras pri la etimologio de la vorto, kiu tamen, specife en tiu ĉi tria signifo tre interesus min. Mi ja havas absolute neniun ideon kial tiu manĝaĵo nomiĝas 'uitsmijter'.

Mia malnova esperantovortaro 'tradukas' la vorton: pantranĉo kun viando kaj fritita ovo. Tio kompreneble ne vere estas traduko, sed klarigo, priskribo (cetere malkompleta priskribo, kiu montras la modestan apetiton kaj preferan guston de la aŭtoro), kaj tio ne komplete povas kontentigi min. Mi deziras pli koncizan solvon, kompreneble, ol: unu aŭ du pantranĉaĵoj kun aŭ sen butero kun sur ĝi malvarma viando aŭ malvarma fromaĝo kaj kun plie sur tio unu aŭ du ĵus frititaj ovoj...... (Dum vi prononcas la nomon la ovoj jam tute malvarmiĝas!). Do, unue ni serĉu inspiron en alilingvaj tradukvortaroj!

La germana vortaro - ne mi ne komencis tie, sed mi ne volas tro longe torturi vian scivolemon pri la rigida Makso - tradukas: *Brot mit Spiegelei und Schinken, strammer Max*. Ne mirigas min, ke la germanoj preferas ŝinkon kaj prisilentas la fromaĝon, kaj tre interesas min ke ili disponas pri alia nomo, same enigma kiel nia elĵetisto... sed, tute certa ke la rigida Makso egalas nian elĵetiston, mi ne estas.

Kaj kion la francoj metas sub la frititajn ovojn? Mia franca vortaro tradukas: *sandwich au veau avec oeuf sur le plat*. Do, ili ŝajne preferas bovidon. Cetere, kion diras niaj valonaj geamikoj? Kiel oni mendas tiaĵon en Valonio? Mi, ĝis nun, ne scias. Ĉu la britoj povas rezisti meti fiŝon sub la ovan kronon? Laŭ mia vortaro: *slice of bread with ham or cold meat and a fried egg on top*. Do, unue, laŭ la britoj ŝinko ne estas viando, due ili profitige uzas nur unu pantranĉon sed trie, ili ja sendube metas la ovon (denove nur unu) supren, dum la francoj ne specifas kien meti la ovojn. La hispana 'uitsmijter' estas: *rebanada con carne y huevos estrellados*, kaj en alia vortaro: *huevos fritos sobre rebanadas de pan con queso y jamón*, kion ĉiu esperantisto klare komprenos. La itala vortaro donas pli luksan recepton: *uova a occhio di bue su fette di pane in cassetta con formaggio e prosciutto*, do frititaj ovoj (en itala bovidokulaj ovoj) sur pantranĉo en plado kun fromaĝo kaj ŝinko. La rusoj, kontraŭe, limigas sin al la ĉefaĵo: *buterbrod s jaichnicej* (pantranĉo kun ovaĵo), sed mi ne scias, ĝis nun, ĉu la lasta vorto estas tipa por frititaj ovoj aŭ pli ĝenerala, sed mi supozas tamen pli ĝenerala.

Kion la tuta esploro instruas al ni? Nu, antaŭ ĉio, ke ni ne estu tro severaj pri la difinoj en PIV, ĉar la nacilingvaj vortaroj ankaŭ tute klare ne

estas kuirlibroj. Por mi la ĉefaĵo en 'uitsmijter' estas la krono de fritítaj ovoj, kaj la subaĵo de pantranĉo. Nur unu lingvo, ŝajne, disponas pri simpla, kvankam enigma, esprimo, nome nian rigidan Makson...

Ni nun serĉu esperantan vorton aŭ esprimeton. Tia esprimo ne nepre devos enhavi la tutan recepton! Sufiĉas esprimi la 'kernon' de la afero. Se oni volas esprimi ĉion, tiam oni nepre donu la tutan recepton, kaj... mi supozas ke unu 'uitsmijter' ne estas alia, ke ekzistas pli ol unu speco da 'uitsmijter', laŭ la aspekto de la vendejo kaj de la kliento (aŭ de lia monujo). Sendube estas proletoj kaj baronoj! Unue mi pensis pri 'tavolburgero', profitante de la nova vorto 'burgero', kiun mi ŝatas, ĉar ĝi estas pli internacieca ol la hamburgero, kaj lasas elekton al la ingrediencoj. Sed, pripensante, mi venis al la konkludo ke ĉiuj ĉefaĵoj mankas. Burgero normale kuŝas ne sur pantranĉo, sed interne de panbulko, kaj la bela ova krono tute mankas en mia proponita vorto. Mi esploris en PIV pri burgero, kaj pri panbulkoj, kaj pri sandviĉoj. Tiel mi konstatis ke PIV donas al mi eblecon fari distingon inter du pantranĉoj kaj nur unu; la unua estas sandviĉo kaj la dua sandviĉeto! Kaj tiel mi venis al mia tradukpropono: 'ovokrona sandviĉeto', aŭ se vi deziras iom pli da precizeco, eble 'ovokrona ŝinkopano' aŭ 'ovokrona tavolsandviĉeto'. Kaj se mi estrus rapidmanĝejon, sur mia manĝokarto troviĝus ne 'rigida Makso' sed jes ja 'ovookuluma supersandviĉeto'. La 'eto' necesas, ĉar sen ĝi vi kovros vian kronon per malbela nuda pantranĉo. Nun ni restas kun la 'falsaj amikoj' sandviĉo kaj la 'flandra sandwich', sed tion mi ne solvos nun!

Petro De Smedt

In het kader van de feesten rond Het Beleg van Oostende *nodigen de VEB en de plaatselijke groep* La Konko *iedereen uit om deel te nemen aan de activiteiten én de Algemene Vergadering van de VEB.*

Programma Zaterdag 25 september 2004

10u00: Algemene vergadering FEL in "Celtic Ireland", Langestraat 67. "Celtic Ireland" is een Ierse pub & restaurant, gelegen naast het voormalig koninklijk paleis (nr 69), waar de eerste koningin overleed en dat nu een heemkundig museum geworden is. Er wordt een bedrag van 2,00 euro gevraagd voor koffie - thee - frisdrank.

12u30: koud buffet ± 10 euro, zelfde plaats

14u30: wandeling in het kader van "Het beleg van Oostende: Van baken tot baken". In historische klederdracht en met muziek door Johan Van Eenoo. Na de wandeling gaan we met de bus of te voet verder naar het clublokaal van *La Konko* (Vercamersschool, Northlaan 14), waar kramiek met koffie zal aangeboden worden.

Inschrijven kan bij Marc Cuffez tot en met 15 september via e-post: marc.cuffez@pandora.be of per brief: Elisabethlaan 295, 8400 Oostende.

Betaling: De kostprijs van 10 euro mag tot en met 15 september overgemaakt worden op rekening nummer 850-8835110-57 t.n.v. *La Konko*.

Reisweg: Van station Oostende is "Celtic Ireland" niet ver te voet. Men kan ook met het "centrumbusje" tot aan de halte "Kapucijnenkerk" rijden.

Met de auto: aan het einde van de autosnelweg volg je na de rotonde "Kennedy" de richting "centrum" tot aan de eerste lichten. Volg rechts de pijlen voor de gratis parking. Daar kan je eveneens het "centrumbusje" nemen.

OPGELET: de **Algemene Ledenvergadering** werd vervroegd naar 10 uur!

Albanees voor Griekse...
'Als ze Bulgaars, Servokroatisch en Turks (de talen van de landen die Albanië omringen) kent, dan zal ze ook wel Albanees begrijpen.' (De Griekse justitie over een tolk die moest vertalen voor Albanese beschuldigden, maar geen Albanees bleek te kennen, Monato, 6/2004)

...en Belgische rechtbank
'Mevrouw de rechter, ik versta de tolk niet', maakt een Albenees in perfect verstaanbaar Nederlands zijn beklag over de Albanese tolk, die hij gevraagd had. (Het Volk - Regio Brugge, 9.6.2004)

Tweede taal goed tegen veroudering
Een tweede taal leren en spreken beschermt het menselijk brein tegen verouderings-verschijnselen. Mensen die twee talen spreken zouden veel langer dan andere mentaal in orde blijven. (Onderzoek van de York-universiteit, Toronto, Canada, vermeld in Het Nieuwsblad, 14.6.2004)

Geen Frans meer!
'Volgend jaar ga ik de opleiding industrieel ingenieur volgen. En dan heb ik gelukkig geen Frans meer. Het speelde toch een beetje mee in mijn studiekeuze.' (Visie, 25.6.2004)

Geen woord Russisch
'Ik spreek geen woord Russisch en ik begrijp het ook niet. Maar ze zeggen dat mijn uitspraak wel zeer goed is. (...) Ik weet wat ik zing, ook als het in het Russisch is. (Helmut Lotti over zijn nieuwe project 'From Russia With Love', De Zondag, 27.6.2004)

Nederlanders
Binnen Europa hebben de Nederlanders een soort onverschilligheid die voor Vlamingen onvoorstelbaar is. Ze zijn bereid het Nederlands op te geven, omdat ze ten onrechte denken dat ze voldoende Engels of Duits spreken. Maar dit gebrek aan zelfbewustzijn en die zelfoverschatting kunnen de Nederlanders nog zuur opbreken. (Journalist Derk-Jan Eppink in de Brusselse folder van 'De Gulden Ontsporing - Feest 11 juli 2004')

Welke voertaal voor het hoger universitair onderwijs?
Dit is de titel van het colloquium dat de vijf Vlaamse cultuurfondsen op zaterdag 23 april 2005 organiseren in de Aula van de RU Gent. Meer informatie zal later beschikbaar zijn.

Hond moet ook Engels kennen
Een blinde Frans-Canadees mocht bijna niet aan een cursus Engels deelnemen, omdat zijn hond alleen Franse bevelen begrijpt. Dit is tegen de regels, want in de cursus wordt uitsluitend Engels gesproken. Mits de belofte dat de bevelen aan de hond zich tot het strikt noodzakelijke zullen beperken, kwam de deelname toch in orde. (www.spiegel.de, 12.7.2004)

Britten
Negen op de tien Britse werknemers kunnen zich niet in een vreemde taal verstaanbaar maken, zelfs niet voor een eenvoudig gesprek of om tot twintig te tellen. (Le Soir, 29.7.2004)

Esperanto

Alternatieve verkenner voor Windows
'Total Commander' is een Windows-programma dat meer mogelijkheden biedt dan de standaard 'verkenner'. Het bestaat in vele talen, o.m. in het Esperanto. Zie www.ghisler.com; de basisversie is gratis; de iets betere geregistreerde versie kost 28 EUR. (Klaus Schlüter)

Pools parlementslid in Hongaarse bibliotheek
Malgorzata Handzlik, onlangs verkozen tot lid van het Europees Parlement, was op 8 juli 2004 in Boedapest. Zij werd er ontvangen door medewerkers van de Fajszi-Esperanto-bibliotheek en vertegenwoordigers van de plaatselijke Esperantoverenigingen. Er werd gesproken over de mogelijkheden van het Esperanto in de EU en in het onderwijs. (ret-info)

Congres 1

Aan het wereldcongres in Peking namen uiteindelijk meer dan 2000 personen deel. Dit maakt het tot het grootste congres van de voorbije jaren. Opmerkelijk is wel dat ongeveer de helft van de deelnemers uit China zelf kwam (maar China is natuurlijk zeer groot...)

Congres 2

Voor de eerste keer konden de thuisblijvers het congres ook (tamelijk gedetailleerd, maar nog weinig gecoördineerd) via het Internet volgen. Op het moment dat deze tekst verschijnt zullen veel teksten en beelden wellicht nog te zien en te beluisteren zijn op o.a. www.liberafolio.org en http://es.chinabroadcast.cn/.

Congres 3

De Vlaamse Esperantobond kreeg tijdens het congres de prijs voor het beste kinderboek van het jaar 2003 voor 'La aventuroj de Pinokjo' van Carlo Collodi, vertaald door J. Horváth.

89e UNIVERSEEL ESPERANTOCONGRES IN PEKING – CONGRESRESOLUTIE

In de congresresolutie, goedgekeurd door het comité van UEA tijdens de zitting van vrijdag, wordt onderlijnd dat "om een nieuwe internationale taalorde, die bijdraagt aan internationale verstandhouding en wereldvrede, te kunnen realiseren, is het nodig sterk het invoeren van Esperanto in scholen te ondersteunen".

Verklaring van Peking

Het 89e Universeel Esperantocongres, dat plaats greep te Peking, China van 24 tot 31 juli 2004 met 2031 deelnemers uit 51 landen,

dat het thema "Taalkundige gelijkheid in internationale relaties" heeft behandeld,

dat heeft geacteerd dat het jaar 2004 het 50e jaar is van officiële relaties tussen UEA en UNESCO,

dat er aan herinnert dat resoluties van Unesco de resultaten, bereikt door het Esperanto op het gebied van internationale intellectuele uitwisselingen en voor de toenadering van de volkeren in de wereld erkent, en tevens erkent dat deze resultaten beantwoorden aan de doelen en idealen van Unesco,

dat noteert dat het "Rapport over de Ontwikkeling van de Mensheid 2004" van het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties verzekert dat de vrijheid van uitdrukking en het gebruik van taal onlosmakelijk verbonden zijn,

dat de werking van de Chinese Regering waardeert, die, teneinde een rechtvaardiger en meer verscheiden benadering van de internationale verstandhouding te bekomen, het onderwijs en het gebruik van Esperanto ondersteunt, overeenkomstig de geest van de resolutie van Unesco.

Verklaart

dat democratische communicatie en communicatie op basis van gelijkheid in internationale betrekkingen noodzakelijk zijn voor internationale verstandhouding en vreedzame samenwerking op basis van gelijke taalrechten,

dat een nieuwe internationale taalorde nodig is, die gelijkheid, verscheidenheid en democratie in taalzaken zou garanderen, evenals een doelmatige communicatie tussen naties en andere mensengroepen van verschillende talen, want in de huidige wereldtaalsituatie, met groeiend overwicht van bepaalde talen, zijn deze principes niet te realiseren,

dat een neutrale gemeenschappelijke taal een kernelement in deze orde moet betekenen, ten einde eenheid in verscheidenheid tussen verschillende talen en culturen op internationaal niveau te kunnen realiseren,

dat bijgevolg de internationale taal Esperanto, die gedurende meer dan honderd jaar zijn nut en zijn praktische mogelijkheden heeft bewezen, verdient om ernstig in overweging genomen te worden door de internationale organisaties, door hun statenleden en door alle personen en organisaties van goede wil, die respect hebben voor en streven naar vrede, vreedzame verstandhouding in een geest van gelijkheid in onze huidig wereld,

dat voor het realiseren van een nieuwe taalorde, die bijdraagt aan de internationale verstandhouding en vrede, het nodig is sterk het invoeren van Esperanto in scholen te ondersteunen, in overeenstemming met de geest van de UNESCO-resoluties, omdat dit het leren van talen vergemakkelijkt en de benadering van de wereld op een internationalistische wijze, bevordert.

De gegevens over de clubprogramma's moeten op de redactie toekomen vóór de 1ste van elke even maand. Laattijdige programmawijzigingen kunnen naar de redactie worden gestuurd en worden op de INFO-pagina opgeslagen, zodat men via het internet het juiste programma kan opvragen.

ANTWERPEN – Groep "Esperanto-Antwerpen"
www.geocities.com/esperanto_antwerpen

Alle programma's hebben plaats in het Esperantohuis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in het clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20.00 uur. Iedereen is welkom.

Elke avond in juli en augustus staat in het teken van een land. Het thema vatten we heel ruim op: toerisme, cultuur, wetenschap, persoonlijke ervaringen enz. Een voordracht is telkens voorzien, maar iedere bezoeker kan bijdragen. Indien we een buitenlandse gast ontvangen die het woord wil voeren, kan het programma wijzigen.

vrijdag 3 september: Verslagen over het wereldcongres in Beijing
vrijdag 10 september: "Hoe Chinezen en Japanners vechten met woordenboeken" (Petro De Smedt)
vrijdag 24 september: "De geschiedenis van de Leien in Antwerpen" (Wim De Smet)
vrijdag 8 oktober: Interlinguïstiek (deel II) (Iwona Kocieba)
vrijdag 15 oktober: Het dagelijks leven in Katmandu (Marie Daenen)
vrijdag 22 oktober : "Esperantisten in Statistieken" (André Staes)
vrijdag 29 oktober : Voordracht met dia's van Ivo Durwael over Israël

Meer details over het programma kan je vinden op de web-pagina's van FEL, op het programmabord in het clublokaal of in het informatiekastje aan de voordeur. Of telefonisch via 03 234 34 00.

BRUGGE – Paco kaj Justeco
Indien niet anders vermeld, hebben onze bijeenkomsten plaats in Hof van Watervliet, Oude Burg 27, 8000 Brugge. Bijeenkomst: 2de donderdag van de maand vanaf 19.30 u. Speciale bijeenkomsten worden afzonderlijk aangekondigd. Inlichtingen: dhr. G. Maertens, tel.: 050 35 49 35.

BRUSSEL – Esperantista Brusela Grupo
http://users.belgacom.net/EBG

Wie een beeld van de mogelijkheden van het Esperanto wil krijgen, kan eens een kijkje komen nemen. Hier komen immers Esperantosprekers van tien verschillende moedertalen samen, en er wordt louter Esperanto gesproken om niemand uit te sluiten. (Uitgezonderd tegenover geïnteresseerden uiteraard.)

Volgende bijeenkomst: Woensdag 22 september.

Info: Hélène Falk, Eikenlaan 7, 1640 Sint-Genesius-Rode, tel.: 02 358 42 14.

Om per e-post op de hoogte gehouden te worden van de activiteiten van de Brusselse groep, stuur je een leeg berichtje naar: esperanto-en-bruselo-subscribe@yahoogroups.com.

GENT – La Progreso
http://www.esperanto.be/gent

Clubhuis: "La Progreso", Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77.

Zaterdag 11 september: wij nemen deel aan de Gentse cultuurmarkt ditmaal op de Kouter.
Vrijdag 24 september: De Brusselse groep bezoekt ons voor een spannende kwisavond, geleid door Patrick.
Vrijdag 22 oktober: (onder voorbehoud) Cor Willems vertelt ons over zijn vertaling van "The wind in the Willows" van Kenneth Grahame naar het Esperanto.

HASSELT – Esperanto-klubo Hasselt
Elke 1ste en 3de dinsdag van de maand Esperanto-conversatie van 20 tot 22 u. in het CC van Hasselt. De eerste vergadering is er een programma, de tweede een cursus "Spreken in Esperanto". OPGELET: Vanaf september 2003 wordt voorlopig geen programma meer voorzien.
Inlichtingen: Marcel Aerts, tel.: 011 72 00 75.

KALMTHOUT – La Erikejo
http://users.pandora.be/La.Erikejo/Index.htm

Bijeenkomsten vinden telkens plaats vanaf 20 uur in de Cambuus, Heidestatieplein 10, 2920 Kalmthout (vlakbij het NMBS-station *Heide*)

Info: Wim De Smet, Hertendreef 12, 2920 Kalmthout, tel.: 03 666 99 49.

KAPELLE – Esperanto-Grupo "Meza Zelando"
Voor onze avonden, de laatste vrijdag van de maand om 19.30 u., worden we telkens bij een ander clublid te gast ontvangen. Inlichtingen over programma en plaats van samenkomst bij Sally en Dies Krombeen, tel.: (0113) 34 15 63 of Rie en Kees Dentz, tel.: (0118) 61 48 34.

KORTRIJK – ROESELARE – TIELT
Koninklijke Esperantogroep La Konkordo

Voor inlichtingen: Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96 / Piet Glorieux, Werkenstraat 56, 8610 Werken, tel.: 051 56 90 30. Bezoekers van andere clubs melden bij voorkeur hun komst. Dit laat ons toe hen beter te ontvangen en hen te verwittigen bij verandering van locatie.

De **stadsbibliotheek van Kortrijk** beschikt over een uitgebreid **Esperantofonds**. Er is gelegenheid dit fonds te bezoeken na afspraak met Jean-Pierre Allewaert, tel.: 056 20 07 96. Clubavonden vinden plaats op de 4de maandag van de maand om 19.30 uur in CC Oude Dekenij, Sint-Maartenskerkhof, 8500 Kortrijk.

LEUVEN - Esperanto 3000
http://www.esperanto.be/esperanto3000

Zoals steeds gaan al onze activiteiten door in het Cultureel Centrum, Brusselsestraat 63, Leuven. Voor de meest recente informatie over ons programma kan je steeds terecht op onze webpagina.

Woensdag 8 september: Vespero 3000

LONDERZEEL
Cursus voor beginners elke dinsdag 14-16 u. en voor gevorderden elke donderdag van 20-22 u. in Hof ter Winkelen.
Informatie en contact: Frederik Vanden Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65. of: J.P. Fertinel, Haan 47, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 300 652.

NOLIMES : Nord-Limburga Esperanto-Societo (met zetel in PEER)
http://users.skynet.be/sky53810/

NOLIMES vergadert elke eerste donderdag van de maand van 20 tot 22u in Cultureel Centrum "'t Poorthuis", Zuidervest te Peer.

De elementaire cursus wordt gegeven op de overige onderdagen van de maand, zelfde plaats en tijd, door Henri Schutters.
Iedere woensdag voormiddag van 10 tot 12 u leidt ook Julia Kelchtermans een elementaire cursus Esperanto in het kader van de stedelijke taalateliers.

OOSTENDE – La Konko
Inlichtingen bij Marc Cuffez, tel. 0486 36 23 65 of bij Else Huisseune, tel.: 059 43 30 58. E-post: la.konko@tijd.be

zondag 12 september: deelname aan "de grote leerweek" met esperantostand
maandag 13 september: om 19u: conversatie-vergadering + info-avond voor nieuwe cursisten
zaterdag 25 september: "Het beleg van Oostende - Van baken tot baken": zie pagina 12 van dit nummer.

La Konketoj
Elke maan- dins- en donderdag van 13u tot 13u30 en woensdag van 18 tot 19u in het Esperantolokaal. Info: Els Huisseune tel 059 43 30 58.

TIENEN – La Hirundo
http://home.tiscali.be/lahirundo/

Alle vaste activiteiten van de club vinden plaats in de Donystraat 8 te 3300 Tienen. Laatste maandag van de maand is er clubavond (Vespero); Voor info: Bert Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen. Tel.: 016 81 52 46 – Fax: 016 81 52 46.

TURNHOUT
Cursus voor gevorderden op dinsdag 9-11u. Dinamo/ Warande, Congoplein 1, Turnhout.

ROTTERDAM – Merkurio
Samenkomst de 1ste en 3de woensdag – uitgezonderd in juli en augustus – om 19.45 u. in het Centra Oficejo, Nieuwe Binnenweg 176, Rotterdam.
6 juli: openluchtbijeenkomst

FLEJA: Vlaamse Esperanto-Jongeren-Vereniging

Het 25-jarig bestaan wordt met een kaas-en wijavond gevierd 3 oktober in Antwerpen (La Verda Stelo), waarbij vooral de oud-bestuursleden uitgenodigd zijn, maar zeker ook alle sympathisanten.

Het feest zal beginnen om 15u in de namiddag – we beginnen te eten om 17u. Schrijf vóór 15 september als je wilt mee-eten.

De minimum bijdrage is 5 Euro. Voor iedere deelnemer is een kleine verrassing voorzien... Kom jij ook? Verwittig dan bij voorkeur per e-post met vermelding van de namen van de deelnemers en of zij mee-eten of niet. Neem je foto's mee. Als je een (korte) voordracht wilt geven, laat dit dan ook even weten!
yves@esperanto.be
www.esperanto.be/jongeren

www.vredesweek.be

OPGELET: de **Algemene Ledenvergadering** werd vervroegd naar 10 uur!

Uitnodiging **Algemene Ledenvergadering** Vlaamse Esperantobond vzw

Zaterdag 25 september 2004 vanaf 10.00 uur

Pub 'Celtic Ireland' – Langstraat 67 – Oostende

agendapunten:
- goedkeuring budget 2005
- goedkeuring werkingsplan 2005
- aanpassing intern reglement
- ideeën-uitwisseling over de toekomst van de VEB
- varia

OPGELET: de **Algemene Ledenvergadering** werd vervroegd naar 10 uur!

Contactadressen in Vlaanderen

AALST *La Pioniro*, H. Dossche, Asserendries 103, 9300 Aalst, tel.: 053 70 17 89.

ANTWERPEN *La Verda Stelo*, p/a Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00, E-post: esperanto-antwerpen@fel.esperanto.be

BRUGGE *Paco kaj justeco* G. Maertens, Prins Leopoldstraat 51, 8310 St.-Kruis-Brugge, tel.: 050 35 49 35. E-post: gmae@xs4all.be.

BRUSSEL H. Falck, Eikenlaan 7, 1640 St.-Genesius-Rode, tel. 02 358 42 14.

GENK W. Minnen, Loskaaistraat 6, 3600 Genk, tel.: 089 35 07 13

GENT *La Progreso* Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77, E-post: gent@esperanto.be

HASSELT M. Aerts, Lazarijstraat 122, 3500 Hasselt, tel.: 011 72 00 75. E-post: marcel.aerts1@pandora.be. - A. Claessen, Zonnebloemstraat 13, 3590 Diepenbeek, tel.: 011 72 60 65 E-post: albert.claesen@pandora.be.

KALMTHOUT *La Erikejo* W. De Smet, Hertendreef 12, 2920 Kalmthout, tel.: 03 666 99 49. zie ook: users.pandora.be/La.Erikejo/Index.htm

KORTRIJK *La Konkordo* P. Glorieux, Werkenstraat 56, 8610 Werken, tel.: 051 56 90 30. E-post: piet.glorieux@ping.be - Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96.

LEUVEN *Esperanto 3000* Roger Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320 Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12. E-post: rogergoris@versateladsl.be.

LONDERZEEL Frederik Van den Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65. E-post: comite.jean.pain@skynet.be.

OOSTENDE *La Konko* Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende, tel.: 0486 36 23 65 (gsm). - Raymond Wylleman, tel.:059 50 27 08, E-post: la.konko@tijd.com

PEER *Nolimes* H. Schutters, Panhovenstraat 10, 3930 Peer, tel.: 011 63 55 92. E-post: henri.schutters@skynet.be.

ROESELARE / TIELT zie KORTRIJK

TIENEN *La Hirundo* B. Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen, tel.: 016 81 52 46, e-post: bert.boon@skynet.be.

TURNHOUT Daniel Van Herpe, Koningin Fabiolalaan 2, 2360 Oud-Turnhout, tel. + fax: 014 45 13 29. E-post:dan.vanherpe@euronet.be

Contactadressen in Nederland

ALKMAAR Joh.Heijstra, Breedelaan 69, 1851 MB Heiloo, tel.(072) 5332344.

ALMELO G.C.A.M. Dercks, Molenstraat 20, 7607 AL Almelo. Tel. 0546 819403.

APELDOORN: Mevr. A. Schouten, Dintel 20, 733 MC Apeldoorn. Tel. 055 5332923.

BEVERWIJK *Stelrondo* R. Moerbeek, Zwaansmeerstraat 48, NL-1946 AE Beverwijk, tel.: (0251) 23 10 79.

DEN HAAG *Internationaal Esperanto-Instituut (IEI)* Riouwstraat 172, NL-2585 HW Den Haag, tel.: (070) 355 66 77.

DEN HELDER *Esperanto-klubo Den Helder*, Kruiszwin 1205, NL-1780 LE Den Helder.

DEVENTER zie **ALMELO**.

EINDHOVEN R. Bossong, Floraplein 23, NL-5644 JS Eindhoven, tel.: (040) 211 41 62.

ENSCHEDE (NEJ-sekcio) De Vluchtestraat 1-402, NL-7423 BE Enschede, tel. (053) 433 26 40.

GRONINGEN *Esperantocentrum*, T.W.S. Mansholtstraat 25, NL-9728 MC Groningen, tel.: (050) 527 45 72 of (059) 849 14 88. - *Esperanto-Nederland* C. van Manderstraat 1, NL-1964 RS Heemskerk, tel.: (025) 124 61 59. E-post:vaganto@casema.net.

HAARLEM-HEEMSTEDE *Komprenado faras pacon* C. Duivenvoorden-Kors, Kamerlingh Onnesstraat 40, NL-2014 EM Haarlem, tel.: (023) 524 57 13.

HELMOND Toine Gremmen, Nassaustraat 3, 5707 HL Helmond, tel.: (0492) 54 44 72.

'S HERTOGENBOSCH S. Bosga, Rijzertlaan 46, postbus 2141, 5202 CC 's Hertogenbosch.

HILVERSUM A.J. Middelkoop, Jonkerweg 11, NL-1217 PL Hilversum, tel.: (035) 624 33 20.

KAPELLE *Zelanda Esperanto-grupo* Sally en Dies Krombeen, Vijverstraat 3, NL-4421 AW Kapelle, tel.: (0113) 34 15 63 of (0118) 61 48 34.

LEIDSCHENDAM-VOORBURG: M.H. Erasmus-van Zadelhoff, Laan van Oostenburg 40, NL-2271 AP Voorburg, tel.: (070) 38635 29. E-post: marjet.erasmus@zonnet.nl

MIDDELBURG zie **KAPELLE**

ROTTERDAM *Merkurio* P. Schuil, Park Vossendijk 331, 3192 XG Hoogvliet, tel.: (010) 416 14 49.

TANEF/*La Migranto* Aad Demmendaal-o/d Brouw, Boekenrode 11, NL-3085 JA Rotterdam. E-post:a.m.demmendaal@planet.nl.

TERNEUZEN *Zeland-Flandruja Esperanto-Grupo* J. den Toonder, Axelsestraat 6, 4537 AJ Terneuzen.

VOORBURG: zie Esperantogroep **LEIDSCHENDAM-VOORBURG**

WIJLRE Esperantogrupo Marnolando, Tienbundersweg 38, NL-6321 CR Wijlre, tel.: (043) 450 12 48.

ZAANDAM Esperantocentrum PB 433, NL-1500 EK Zaandam, tel.: (075) 616 69 31.

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra Esperanto-Ligo Frankrijklei, 140, B-2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00, Fax.: 03 233 54 33. E-post: esperanto@esperanto.be. Internet: www.esperanto.be

Vlaamse Esperanto Jongeren Vereniging/Flandra Esperanto Junulara Asocio p/a Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00 E-post: yves@esperanto.be.

Esperanto-Nederland p/a Ronald Bijtenhoorn, Carel van Manderstraat 1, NL-1964 RS Heemskerk, Nederland. Tel.: 00 31 25 124 61 59 – Fax: 00 31 20 866 64 64. E-post: vaganto@casema.net.

Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging/Centra Oficejo de UEA Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, tel.: 00 31 10 436 10 44. E-post: uea@inter.nl.net.

Esperanto Scoutsvereniging/Skolta Esperanto-Ligo (SEL) Stein Hautekees, St Gillisplein,17 B-3300 Kumtich- Tienen, stein.hautekees@advalvas.be Zie ook: www.lahirundo.yucom.be

Association pour l'Esperanto, p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16, B-6001 Charleroi (Marcinelle). Tel.: + fax: 071 43 14 13. E-post: mardelforge@busmail.net.

Belga Esperanto Fervojista Asocio (Spoorweg-esperantisten), Lucien De Sutter, Frère Orbanstraat 210, 8400 Oostende. Tel:059 50 18 25.

Bestuursleden van FEL

Voorzitter: Ivo Durwael, Paul Gilsonlaan 5, 2650 Edegem, 03 440.30.92 ivo@fel.esperanto.be

Ondervoorz.: Frans Croon, Laarstraat 56, 1910 Kampenhout, 016/65.59.44, frans.croon@kampenhout.be

Ondervoorz.: Flory Witdoeckt, Wittenonnenstraat 9a, 8400 Oostende, 059/70.29.14, flory@witdoeckt.be

Penningm.: Roland Rotsaert, Visspaanstr. 97, 8000 Brugge, rotsaert@esperanto.be

Secretaris: Lode Van de Velde, Hof Van Tichelen 20/3, 2020 Antwerpen, 03/899.08.73, lodchjo@yahoo.com

Bestuurslid: Agnes Geelen, Oudedoncklaan 20, 2100 Deurne agnes@esperanto.be

Bestuurslid: Walter vandenkieboom, Wittenonnenstraat 9a, 8400 Oostende, 059/70.29.14

Bestuurslid: Rob Ebenau, Mansionstraat 20, 2990 Wuustwezel rob.ebenau@pandora.be

Bestuurslid: Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk jean-pierre.allewaert@pandora.be

Horizontaal

Tweemaandelijks tijdschrift
over alternatieve communicatie en Esperanto

35ste jaargang 2004/5 (209) september - oktober

Kalender Voornaamste Esperanto-bijeenkomsten

(Voor meer informatie, contacteer de Vlaamse Esperantobond
03/234 34 00 of esperanto@esperanto.be)

25 - 29 augusto
6-a Esperanta Europ-Unia Kongreso (EEU-Kongreso) kaj 63-a Hispana Esperanto-Kongreso en Bilbao (Vaskio-Hispanio). Inf: Grupo Esperantista de Bilbao, Barrencalle Barrena 7 - 1 D, ES-48005 Bilbao, Hispanio. Tel: +34-944-164492 (automata respondilo) Rete: esperantobilbao@terra.com

2 - 9 oktobro
12-a Internacia Esperanto-Semajno de la Kulturo kaj Turismo en Salou (Tarragona). Inf: Luis Serrano Pérez, Apartat 423, ES-08200 Sabadell, Hispanio. Tel: +34-93-7275021, fakso: +34-93-7314111. Rete: luis_serrano@mixmail.com

22 - 24 oktobro
41-a Faulhaber Semajnfino en la feriejo Mennorode, Apeldoornseweg 185 Elspeet, Nederlando. La temo estas Kiom granda estas Europo? Inf: Esperanto Nederland, R.Balk, van IJsendijkstraat 271, NL-1442 CM Purmerend, Nederlando. Rete: r.balk@wanadoo.nl

29 oktobro - 1 novembro
PSKK 2004 Ieper, Belgio. Organizas: Flandra Esperanto-Junulara Asocio
Rete: http://users.pandora.be/esperanto/fleja/enhavo/pskkpagina/pskkeo.html

6 - 7 novembro
Studsemajnfino (Pluraj nivelaj) en Hoek van Holland (Nederlando). Inf: Jeannette Bosse, Veldm. Montgomerylaan 361, NL-5612 BH Eindhoven, Nederlando. Tel. +41-(0)40-2113344. Rete: hj.bosse@wxs.nl

27 decembro - 3. januaro
21-a Internacia Festivalo (arango por familioj kaj personoj 25 - 55 jaragaj) en germana Magdeburg. Kadra temo: "Tradicioj". Inf: Hans-Dieter Platz (HDP), Postfach 1148, DE-34303 Niedenstein, Germanio. Tel/fakso: +49-5624-8007, portebla +49-171-4964558. Rete: HDP@internacia-festivalo.de

27 decembro - 3. januaro
3-a Novjara Renkontigo Komune festi la Novan Jaron en la kastelo Marienburg ce Mozelo (inter Koblenz kaj Trier). Inf: EsperantoLand e. V., Lu Wunsch-Rolshoven, Wiclefstr. 9, DE-10551 Berlin, Germanio. Tel: +49-30-6855831. Rete: Lu@EsperantoLand.org

ISSN 0772-540 X
Afgiftekantoor Antwerpen X
Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen